

13. novembra 2010

Brigáda k projektu Zachráňme Bahná!

Mokraďovú lokalitu Bahná v katastri Veľkých Bielic poznáme ako bývalé rašelinisko, kde pramení horúca termálna voda. Tú využívajú neďaleké termálne kúpele Malé Bielice. Podľa vyjadrenia Ing. Heleny Rosinovej zo Správy CHKO Ponitrie bolo v roku 2008 vydané rozhodnutie OÚ ŽP v Prievidzi, pracovisko Partizánske, kde by v rámci náhradných revitalizačných opatrení mal byť vykonaný manažment zameraný práve na kosenie trste s odstránením biomasy a odstránenie nežiadúcich krovín a drevín. Pred štyrmi rokmi bol tento biotop európskeho významu s výskytom ohrozeného druhu mokraďových tráv navrhnutý Správou CHKO na ochranu a zaradenie do siete Natura 2000. Pred časom odborníci zo Správy CHKO Ponitrie, ale aktuálne aj naši odborne zdatní aktivisti, potvrdili výskyt ohrozenej trávy *Marice pilkatej* (*Cladium Mariscus*) a začali sme pátrať po ešte vzácnejšom druhu - *Šašine čiernastej* (*Schoenus nigricans*), ktorá tu ešte pred pár rokmi rástla.

Podľa informácií ornitológa RNDr. Stanislava Harvančika z Partizánskeho, lokalita je významná aj ako migračná zastávka sťahovavých druhov spevavcov, napr. trsteniarikov, ale zistili sa tu aj vzácne druhy, ako je napr. slávik modrák a slávik veľký. My sme tu našli rybárika ako loví rybičky, ktorých je tu neúrekom. Významný slovenský botanik RNDr. Daniel Dítě, PhD. z Botanického ústavu Slovenskej akadémie vied nám okrem iného napísal: „Teší ma váš záujem o túto lokalitu. Ono to tak nevyzerá na prvý pohľad, ani na druhý, ale ide naozaj o mimoriadne zaujímavé miesto v rámci celého Slovenska.“ Práve on potvrdil výskyt štyroch trsov ešte vzácnejšej šašiny. Ing. Libor Ulrych, PhD., botanik zo Správy CHKO Ponitrie v diskusii okrem iného povedal: „Program starostlivosti o územie by mal byť vypracovaný, ale v akej budúcnosti, ťažko odpoviem. Navrhoval by som potlačenie ruderálnej vegetácie, čo by pomohlo zlepšiť prístup. Aby to malo zmysel, bolo by potrebné takúto činnosť vykonávať pravidelne. Fandím vám s myšlienkou náučného chodníka, nebolo by zlé z hľadiska prístupnosti urobiť taký drevený chodník, aké robia v Čechách na rašeliniskách. Náučný chodník, informačné tabule – akákoľvek informácia pre prípadných návštevníkov, tak to má zmysel - keby to nebolo tak zdevastované – práve preto, že to, čo bežný návštevník nevidí, tak sa dá na to upozorniť. Keby len na geografickú izolovanosť takéhoto biotopu v regióne...“

Vzácná flóra národného významu bola hlavným dôvodom aj pre prípravu miniprojektu **Zachráňme Bahná** pod hlavičkou nášho novozaloženého Klubu Stromu života Sova. **Náš miniprojekt bol začiatkom októbra schválený a podporený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR z programu ADAM.** Prvú časť projektu – likvidáciu divokej skládky a odstránenie časti náletových drevín sme naplánovali na 13. novembra.

V lokalite Bahná sa nás v onú sobotu zišlo asi štyridsať ľudí, z toho väčšina detí z novozaložených Klubov Stromu života Sova pri KST Kamarát Partizánske a **Sovička** pri ZŠ Veľké Bielice. Prišli turisti z Klubu Kamarát, traja poľovníci z tunajšieho poľovného združenia, ktorí sem – na Bahná chodia loviť bažanty(?). Snáď najviac si vážime ochotu mladého muža Adriána zo Šimonovian, ktorý prišiel úplne sám, len tak – pre dobrú vec. Potešila i prítomnosť Ing. Anny Csollarovej z oddelenia životného prostredia Mestského úradu v Partizánskom, krstnej mamy Sovy.

Prvé stretnutie na Bahnách sme otvorili informáciou o význame tohto biotopu z úst nášho koordinátora zo Stromu života Mgr. Vlada Dobiaša. Všetci účastníci si potom po prelezení doslova džungľového porastu pozreli z brehu jazierka najväčšiu časť populácie *Marice pilkatej*. Neskôr, keď sa vykosila šachorina v tesnej blízkosti „vrtného domčeka“, sme objavili suchý prístup k marici - a deti si ju mohli dokonca aj ohmatať. Veď cieľom projektu bolo aj neformálne vzdelávanie.

A potom hurá!!! do roboty! Dospelí brigádnic, najmä chlapi, s povolením kompetentných orgánov vypilovali náletové dreviny, ktoré najviac ohrozujú rast vzácnej trávy. Deti sa pustili do likvidácie divokej skládky len v blízkosti pevnej príjazdovej cesty a ostatné turistky a turisti aj v ďalších častiach lokality, ktorá bola dosť zradná. Mne sa podarilo dvakrát zapadnúť do blata vyše kolien, ale nezúfam, istému známemu botanikovi sa tu pred nejakým časom podarilo zapadnúť až po prsia... Bielické deti zo Sovičky odišli už pred jedenástou, súrodenci Rihárovci s Mirom autobusom pred jednou. My sme odchádzali autami pred druhou. Najdlhšie zostali Vlado a Mima Dobiašovci s pilčíkom Karolom Bielichom z Klíža. Urobil sa kus roboty.

Bieličania ale aj ostatní, čo tam hádzu odpad, sa majú veru za čo hanbiť – malé deti tu po nich zbierali odpad... Po ľudoch, ktorí nemajú ani štipku svedomia. Po ľudoch, čo zanášajú túto vzácnu lokalitu všakovakým haraburdím (viď foto v rubrike – Akcie slovom). My si však na nich posvietime!

ĎAKUJEM

- pani učiteľke Gabriele Dragulovej a jej malým zverencom za pomoc
- dvom poľovníkom Mariánovi Bližniakovi a Mariánovi Slivkovi, najmä však koscovi Stankovi Slivkovi
- osamotenému mladému mužovi Adriánovi Kopálovi zo Šimonovian
- pilčíkovi Karolovi Bielichovi z Klíža za prepožičanie vlastných nástrojov
- členom Klubu SOVA – súrodencom Rihárovcom – Márii, Katke, Nikole, Marekovi a Nikolasovi, Dominike Krištofovej, Miške Raučinovej a Róbertovi Raučinovi
- členom Klubu Kamarát – Márii Krištofovej, Alene Dobiašovej, Mime Dobiašovej, Emilovi Benkovi, Mirovi Jančichovi, Petrovi Borszékovi, Marošovi Farbiakovi...
- koordinátorovi Vladovi Dobiašovi za odhodlanie a nadšenie
- Anne Csollarovej za ústretovosť a pomoc.

Verím, že naše sny o záchrane a ďalšom skrášľovaní tejto lokality a vybudovaní náučného chodníka, sa raz naplnia. V budúcom roku pokračujeme, kamaráti!

Ala